

Asia: VN 6446/2019

Hallituksen esitys eduskunnalle työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

1) Lähetettyjen työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun edistäminen palkkauksessa ja työehdoissa

Yleisesti voidaan arvioida, että palkkaukseen liittyvät yhdenvertaisuutta koskevat velvoittavat ja selkeämmät säännökset voivat omalta osaltaan edistää kilpailun tasapuolisuutta ja torjua harmaata taloutta.

2) Kustannusten korvausta koskevat ehdotukset, yleisen järjestyksen mukainen suojasäännös ja olettamassäännös

Suomessa matkakustannusten korvausten suorittamisesta ei ole säädetty työnantajaa velvoittavasti suoraan niitä koskevilla lain säännöksillä, vaan velvollisuus kustannusten korvaamiseen tulee työehtosopimusten kautta. Verolainsäädännössä on puolestaan säännelty matkakustannusten korvausten verovapauden edellytyksistä ja verovapaista enimmäismääristä. Kustannusten korvausten maksuperusteet voivat vaihdella eri työehtosopimuksissa, mutta korvausten veronalaisuus ratkaistaan verolainsäädännön edellytysten täyttymisen perusteella. Tämä olisi syytä todeta hallituksen esityksessä virheellisen tulkinnan ja erehtymisen välttämiseksi.

Direktiivin velvoittaman tiedon julkaisun ja ohjauksen osalta olisi tärkeää kiinnittää myös ohjeistuksessa ennakkollisen ohjauksen näkökulmasta huomiota palkan ja kustannusten korvausten verotukseen, esimerkiksi kustannusten korvauksen nimellä maksettavien suoritusten mahdolliseen veronalaisuuteen. Työehdoista tiedottamiseen järjestettävällä sivustolla tai ohjeissa voisikin tässä tarkoituksessa olla linkitys mm. Verohallinnon vero.fi -sivuilla oleviin Verohallinnon ohjeisiin.

3) Työsuojeluviranomaiselle tehtävät ilmoitukset

Verohallinnon näkemyksen mukaan on positiivista, että lähetettyjä työntekijöitä koskevassa, työsuojeluviranomaiselle annettavassa ilmoituksessa ilmoitettaisiin jatkossa myös työntekijöiden yksilöintitiedot. Työntekijätietoja voitaisiin tarvittaessa hyödyntää Verohallinnolle verotusta varten annettujen ilmoitusten oikeellisuuden ja kattavuuden tarkistamiseksi ja verovalvonnassa muutoin. Verohallinnon käsityksen mukaan Verohallinnolla tulee olemaan oikeus saada mainitut tiedot työsuojeluviranomaisilta jo nykyisin voimassa olevan työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 17 §:n 9 momentin nojalla.

Ilmoitettavien tietojen osalta Verohallinto toteaa, että tulotietojärjestelmästä annetun lain 8 §:n mukaan tulonsaajasta ilmoitetaan, jos tulonsaajalla ei ole suomalaista henkilötunnusta, tulotietoilmoituksissa nimi, syntymäaika, sukupuoli ja osoite Suomessa tai asuinvaltiossa. Tietojen vertailun ja hyödynnettävyyden helpottamiseksi olisi Verohallinnon kannalta toivottavaa saada ulkomailla asuvasta aina tieto asuinvaltiosta, asuinvaltion osoite sekä asuinvaltion verotunniste (TIN). Lakiluonnoksen 7 §:n 3 momentin 4) kohdassa käytetyn terminologian osalta Verohallinto toteaa lisäksi, että "verotusmaan veronumero" ei ole ilmaisuna kovin täsmällinen, verotuksessa käytetään tavanomaisesti termiä "asuinvaltion verotunniste (TIN); termiä "verotunniste" on käytetty myös työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 7 §:n 3 momentin 1) kohdassa.

Yrityksestä annettavien tietojen (lakiluonnos 7 §:n 3 momentin 1) kohta) osalta olisi toivottavaa, jos teknisin keinoin, esimerkiksi valikkojen avulla edistettäisiin tiedon saantia mm. ilmoitetun ulkomaisen tunnisteiden laadusta (yksilöinti, onko ilmoitettu tunniste alv-tunniste, y-tunnusta vastaava verotunniste). Tällöin voitaisiin noudattaa esim. tulorekisterin vastaavaa käytäntöä eli jos yrityksellä ei ole suomalaista Y-tunnusta, ilmoitetaan sekä ulkomainen tunniste että tunnisteiden tyyppi ja tunnisteiden myöntäneen valtion maakoodi. Koska myös muut viranomaiset saattavat käyttää tietoja tiedonsaantioikeuksiensa nojalla, tietojen hyödynnettävyys olisi paremmalla tasolla.

Koska työsuojeluviranomaisella on nykytilassa tiedonsaantioikeus verotusmenettelylain 15 b § mukaisesti yhteisen rakennustyömaan työntekijätietoihin ja näitä tietoja myös käytetään valvonnassa, olisi työntekopaikan (työmaan) yksilöinti myös nyt ko. ilmoituksissa toivottavaa. Työntekijäilmoituksen työmaan yksilöinti on Verohallinnossa ohjeistettu seuraavasti: "Työmaan sijainnista on annettava joko työmaan lähiosoite tai vapaamuotoinen kuvaus työmaan sijainnista. Molempien yhteydessä on annettava myös postinumero ja postitoimipaikka. Työmaan sijainnista on ilmoitettava tarkka osoite, jos se on tiedossa. Jos samalla työmaalla on monta osoitetta, ilmoita työmaan sijainti vapaamuotoisella kuvauksella. Jos työmaa sijaitsee useamman kuin yhden postinumeron alueella, anna tässä se postinumero, jonka alueella työmaan pääsisäänkäynti sijaitsee."

Lomakkeella olisi hyvä säilyttää myös kenttä, joka määrittää työnantajan tekemän sopimuksen kokonaiskeston. Verohallinnon näkökulmasta on olennaista tietää sekä työntekijän oleskelun kesto

ja siinä tapahtuvat muutokset (ei vain työnantajakohtaisesti vaan myös kokonaiskesto, koska muutoksilla voi olla vaikutus työntekijän verovelvollisuus arviointiin), että työnantajan tekemien sopimusten kokonaiskesto ja niissä tapahtuvat muutokset. Tällä on Verohallinnon näkökulmasta merkitystä erityisesti vertailutiedon käytön näkökulmasta.

4) Voimaantulo, siirtymäaika

Ei lausuttavaa.

5) Muut huomiot

Verotuksen tarpeiden kannalta Verohallinto toteaa yleisenä huomiona, että lakiluonnoksessa käytetty käsitteistö ja määritelmät poikkeavat eräiltä osiltaan verolainsäädännön mukaisesta, mikä saattaa jossain määrin hankaloittaa tietojen hyödyntämistä verovalvonnassa. Tämä koskee lakiluonnoksen 2 §:n 6) kohdassa käytettyjä käsitteitä "käyttäjäyritys" ja "tilaaja", joista verolainsäädännössä käytetään vakiintuneesti termiä "työn teettäjä". Lisäksi lakiluonnoksen 2 §:n 4) kohdassa oleva vuokratyön määritelmä on laajempi kuin verotuksessa. Verotuksessa ulkomaista yritystä, joka välittää työvoimaa, eivät koske samat velvoitteet kuin ulkomaista työvoiman vuokrausta harjoittavaa yritystä.

Merisalo Matti
Verohallinto